

*Κινήσα δὲ τραδάφυλλα ὅλα νὰ ῥθοῦ godά σου,
νὰ πάρουν χρῶμα καὶ βαφή ἀπὸ τὰ μάγονλά σου*
Κρήτ. Συνών. βάμμα 1, μπογιά. β) Χρῶμα Γ' Γερ-
τσέτ. ἐν Ἀνθολ. Η' Αποστολίδ. 465: Ποίημ.

*Νὰ βλέπω τὰ ξανθὰ μαλλιά καὶ τὰ δροσὰτα χεῖλη
πῶχουν τοῦ ρόδου τὴ βαφή, τοῦ μήλου τὴ γλυκάδα.*

γ) Ὑπὸ τὸν τύπ. ἄγρια βαφή, τὸ φυτὸν σησαμοειδές
τὸ ὠχρὸν (*reseda luteola*) τῆς τάξεως τῶν σησαμοειδῶν
(*resedaceae*) Κέρκ. 4) Μεταφ. ἡ ποιὰ τις κατάστασις
Κρήτ.: Φρ. Ὁ καιρὸς στέκει ἔς τὴ βαφή του.

βαφίτης ὁ, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βαφῆ καὶ τῆς καταλ. -ίτης.

Εἶδος μύκητος.

βαφόρριζα ἡ, ΠΓεννάδ. 43.

Ἐκ τῶν οὐσ. βαφῆ καὶ ρίζα.

Τὸ φυτὸν ἀλκάννα ἡ βαφικὴ (*alkanna tinctoria*) τῆς
τάξεως τῶν τραχυλλωδῶν (*boraginaceae*), τῆς ὁποίας ἡ
ρίζα παρέχει ἐρυθρὰν βαφικὴν οὐσίαν. [**]

βαφτίδι τό, ἀμάρτ. βαφτίδ' Θράκ. (Ἀδριανούπ.
Αἰν.) βαφτίδια τά, Χίος — Λεξ. Βλαστ.

Ἐκ τοῦ ρ. βαφτίζω καὶ τῆς καταλ. -ίδι.

Ἡ τελετὴ τοῦ βαπτίσματος ἐνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Πές μου νὰ ζῆς, πρᾶματευτή, πλακώνω ἔς τὰ βαφτίδια;

Ἄν εἶν' ὁ μαῦρος δυνατός, πλακώνεις ἔς τὰ βαφτίδια

Χίος. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βάφτισι 1.

βαφτίζω, βαπτίζω λόγ. σύνηθ. βαφτίζω κοιν. καὶ
Καπ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.
κ.ά.) βαφτίζου βόρ. ἰδιώμ. καὶ Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.
Κύμ.) βαφτίζ-ζου Εὐβ. (Κουρ.) βαφτιζίζω Καπ. (Ἀ-
ραβάν.) βαφτίζω Ἀπουλ. Σίφν. βασιτί-τζω Καλαβρ.
(Μπόβ. κ.ά.) βαθτίζω Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) βα-
τίζω Ἀπουλ. (Καλημ.) βατ-τίτζω Ἀπουλ. (Μαρτ.) βαφ-
κίζου Τσακων. γαφτίζω Κίμωλ. Ρόδ. Σέριφ. Σίφν. Χίος
δαφτίζω Ἀστυπ. Κῶς Μεγίστ. Ρόδ. Σύμ. Τήλ. Χίος
δαφτίζω Σύμ. δαφτίν-νου Λυκ. (Λιβύσσ.) ἄφτίζω Ἰκαρ.
Κάρπ. Μετοχ. βαπτ'σμένους Μακεδ. (Χαλκιδ.)

Τὸ μεσν. βαφτίζω, ὃ ἐκ τοῦ ἀρχ. βαπτίζω. Περί
τοῦ δαφτίζω ἰδ. γράμμα β 6.

Α) Ἑνεργ. 1) Τελῶ τὸ μυστήριον τοῦ ἱεροῦ βαπτί-
σματος, βαπτίζω τινὰ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς χριστιανι-
κῆς ἐκκλησίας κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ. κ.ά.) Καλαβρ.
(Μπόβ. κ.ά.) Καπ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ.
Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.: Βάφτισαν ἓνα Τοῦρκο καὶ τὸν
ἐκαναν Χριστιανό. Βάφτισαν τὸ μωρὸ - τὸ παιδί καὶ τοῦ ἑγα-
λαν τὸ δεῖνα ὄνομα. || Παροιμ. φρ. Ζουρλὸς παππᾶς τὸν βά-
φτισε (ἐπὶ τοῦ λίαν ζωηροῦ καὶ ἀτάκτου). || Παροιμ. Βα-
φτίζω καὶ μυρώνω, ἄρα ζήση καὶ μὴ ζήση (ἐπὶ τοῦ ἐκτε-
λοῦντος ἔργον τι χωρὶς νὰ φέρῃ κάμμίαν εὐθύνην διὰ τὰ
ἐπακόλουθα) κοιν. Βαφτίζ' κι μυρών' οὐ δεῖνα (ἐκτελεεῖ ἐπι-
τυχῶς τὸ ἔργον του) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ὁπου ἔχει νουνὸ
βαφτίζεται (ὃ ἔχων προστάτην κερδίζει) Ζάκ. || Γνωμ. Βα-
φτισμένον κόκκαλον ἔς σὴν κόλασιν ἔκ' πάει Κερασ. || Ἄσμ.

Χριστέ, καὶ πάψε τὸ κακό, πάψε καὶ τὸν ἀγέρα

νὰ δαφτιστῶ ἔς τὴ χάρι σου ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά μου

Τήλ. 2) Παρίσταμαι ὡς ἀνάδοχος κατὰ τὴν βάπτισιν
τινος, ἀναδέχομαι τινὰ ἐκ τῆς ἱερᾶς κολυμβήθρας κοιν.
καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.):
Ὁποῦ ἐβάφτισε καὶ νὰ στεφανώσῃ! (εὐχὴ πρὸς τὸν ἀνάδο-
χον νὰ ζήσῃ καὶ νὰ στεφανώσῃ τὸν ἀναδεκτὸν) Κεφαλλ.
Καὶ νὰ βαφτίσῃς! (εὐχὴ πρὸς τὸν κουμπάρον κατὰ τὸν
γάμον νὰ ζήσῃ καὶ νὰ βαπτίσῃ τὸ παιδί τῶν νεονύμφων)

Ἰθάκ. Μετοχ. βαφτισμένος=ἀναδεκτὸς Μέγαρ. Συνών.
ἰδ. ἐν λ. βάφτισιμαῖος 1. 3) Βαπτίζων τινὰ δίδω εἰς
αὐτὸν ὄνομα πολλαχ. καὶ Καπ. : Παροιμ. φρ. Ἀκόμη δὲν
τὸν εἶδαμε, Γιάννη τὸν βαφτίσαμε (ἐπὶ τοῦ στηριζόντος ἐπὶ
ἀπλῆς ὑποθέσεως γεγονός τι ὡς βέβαιον) σύνηθ. β)
Δίδω εἰς τινὰ παρωνύμιον, παρονομάζω, βγάζω παρ-
α-τσοῦκλι πολλαχ. : Τὸν βαφτίσανε Καμπούρη - Στραβολαίμη
- Στραβοπόδη κττ. γ) Δίδω ὄνομα, ἐπὶ πλοίου σύνηθ. :
Ἐρριξαν τὸ καῖκι ἔς τὴ θάλασσα καὶ τὸ βάφτισαν Ἀρχάγ-
γελο. 4) Βυθίζω τι εἰς ὕδωρ ἢ ἄλλο ὑγρὸν (ἢ σημ.
αὕτη οὐχὶ ἡ ἀρχαία, ἀλλὰ νεωτέρα γεννηθεῖσα ἐκ τῆς
χριστιανικῆς χρήσεως) πολλαχ. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) :
Βάφτισε ὁ παππᾶς τὸ σταυρὸ ἔς τὴ λεκάνη πολλαχ. || Φρ.
Μπακίρι βαφτισμένο ἔς τὸν ἰδρώτα (χρῆμα] ἀποκτηθὲν
μετὰ πολλοῦ μόχθου) ΚΜπαστ. Ἀλιευτ. 85. Ἐγινε ἐν
Ἰορδάνη βαφτιζομένου σου (ἐπὶ τοῦ βυθιζομένου εἰς ὕδωρ)
Ἡπ. 5) Ἀναμειγνύω τι μὲ ὕδωρ πολλαχ. καὶ Καλαβρ.
(Μπόβ.) Τσακων. : Ὁ γαλατᾶς βαφτίζει τὸ γάλα του. Ὁ κά-
πελας ἄρχισε νὰ βαφτίζῃ τὸ κρασί. Βαφτισμένο γάλα - κρασί
κττ. 6) Προξενῶ εἰς τινὰ ἐξαιρετικὴν εὐχαρίστησιν Λεξ.
Δημητρ. : Μὲ τὴ φορεσιὰ ποῦ τοῦ χάρισες τοῦ δύστηνον τὸν
βάφτισες.

Β) Μέσ. 1) Εἰσέρχομαι εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ἰορδάνη
ποταμοῦ μιμούμενος τὸ βάπτισμα τοῦ Χριστοῦ σύνηθ. :
Πῆγε ἔς τὸν Ἅγιο Τάφο καὶ βαφτίστηκε ἔς τὸ Ἰορδάνη πο-
ταμό. 2) Καθαγιάζομαι α) Ἐπὶ ὑδάτων καθαγιαζο-
μένων τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων διὰ τῆς καταδύσεως
τοῦ τιμίου σταυροῦ σύνηθ. : Τὰ Φῶτα βαφτίζονται τὰ νερά.
Τὰ καῖκια δὲ σηκώνουν ἄγκυρα, ἂν δὲ βαφτιστοῦν τὰ νερά
(πιστεύεται ὅτι μετὰ τὸ ἀγίασμα τῶν Θεοφανείων ἡ θά-
λασσα γίνεται πλέον ἡσυχη). β) Ἐπὶ ἀνέμου πνέοντος
τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων ὅστις πιστεύεται ὅτι θὰ εἰ-
ναὶ ὁ ἐπικρατέστερος ὅλου τοῦ ἔτους Στερελλ. (Αἰτωλ.) :
Τ' Φοντῶν βαφτίσ'κι οὐ βουρεᾶς - οὐ νουτιᾶς κττ.

βαφτικὰ τά, Ἡπ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *βαφτικός.

Βαφγάτικα, ὃ ἰδ. : Ἄσμ.

*Γιὰ πές μου ποιὸς σοῦ τὰ βάλε τὰ φρύδια μὲ καμάρα
νὰ δώσω γὼ τὰ βαφτικὰ νὰ τὰ χαροῦμ' ἀντάμα;*

βάφτισι ἡ, κοιν. καὶ Πόντ. βάφτισ' βόρ. ἰδιώμ.
βάφκισι Τσακων. βάσισι Καλαβρ. (Μπόβ.) βάθισι
Καλαβρ. (Χωρίο Βουν. Χωρίο Ροχούδ.) γάφισι Ρόδ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. βάπτισις.

1) Τὸ μυστήριον τοῦ βαπτίσματος κοιν. καὶ Πόντ. :
Εἶμαι καλεσμένος σὲ βάφτισι. Ὡς τὴν ἐκκλησίᾳ γίνεται βάφτισι
κοιν. || Ἄσμ.

Ὡς τὸν Ἰορδάνη ποταμό, ἔς τὴ βάφτισι τοῦ Γιάννη,
ἐκεῖ μοῦ λέν πῶς γίνεται τὸ ἀγάπης τὸ βοτάνι

Μελέκ. Ἐπιδόρπ. 76. Συνών. βαφτίδι, βαφτίσια
1, βάφτισμα 1, βαφτισμός. 2) Ἡ ἐκ τοῦ μυστη-
ρίου τοῦ βαπτίσματος χάρις πολλαχ. : Πῆρε τὴ βάφτισι
πολλαχ. β) Τὸ ὕδωρ τοῦ βαπτίσματος ἢ τὸ μύρον διὰ
τοῦ ὁποίου χρίεται ὁ βαπτιζόμενος Θράκ. (Σηλυβρ.) : Φο-
βᾶται νὰ μὴ βγῇ ἡ βάφτισι (ἐπὶ τοῦ μὴ θέλοντος νὰ πλυ-
θῇ). Συνών. βάφτισμα 1 γ. 3) Τὸ συμπόσιον τὸ
ὁποῖον ἐπακολουθεῖ τὴν βάπτισιν Ἀνδρ. : Ὁ δεῖνα εἶχε
μεγάλῃ βάφτισι. Συνών. βαφτίσια 2. 4) Ἡ ἐορτὴ
τῶν Θεοφανείων Καλαβρ. (Μπόβ. Χωρίο Βουν. Χωρίο
Ροχούδ.) Πελοπ. (Κυνουρ.) : Οἱ λυκοκατσαραῖοι... γυρίζουν
πίσω τῆς Βάφτισις καὶ βρίσκουν τὸ δέντρον ὀλάκερον (ἐκ
παραδ.) Συνών. βαφτιστῆς 1 β, Φῶτα.

